

Besluit van college B&W van Huizen

Zaaknummer / Documentnummer	Z.358277 / D.1739031
Datum document	
Onderwerp	Mandaatbesluit bestuursrechtelijk handhavend optreden huishoudelijk afval
Opsteller	Weijland, Eelco
Afdeling	team Omgevingsbeleid
Portefeuillehouder	G. Rebel
Vergadering van	-Niet van toepassing
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Geheimhouding	Nee
Embargo t/m	
Besluit	Akkoord (Ongewijzigd besloten)
Datum besluit	17 september 2024

Toelichting besluit

Advies	Het dagelijks bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek mandateren om bestuursrechtelijk handhavend te kunnen optreden tegen bijplaatsingen bij inzamelvoorzieningen voor huishoudelijk afval in de regio Gooi en Vechtstreek.
Gewijzigd besloten	
Aanleiding	De GAD, gemeenten en inwoners in Gooi en Vechtstreek dragen met elkaar bij aan een schone en toekomstbestendige inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Hierbij dient vervuiling rondom inzamelvoorzieningen voorkomen te worden. De GAD heeft onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van bestuursrechtelijke handhaving van illegale bijplaatsingen bij inzamelvoorzieningen. De GAD ziet kansen voor een effectievere en efficiëntere aanpak van illegale bijplaatsingen, indien de GAD door de colleges

gemandateerd wordt om hiertegen bestuursrechtelijk op te kunnen treden (zie notitie bijlage 2).

Kaders

Wet milieubeheer

Algemene wet bestuursrecht

Gemeentewet

Gemeenschappelijke Regeling Gooi en Vechtstreek

Doel/beoogd effect

Effectiever en efficiënter optreden tegen illegale bijplaatsingen bij inzamelvoorzieningen voor huishoudelijk afval. Met de inzet van bestuursrechtelijke handhaving wordt bovendien bewerkstelligd dat illegale bijplaatsingen worden beëindigd op kosten van de overtreder.

Argumenten

De inzet van bestuursrechtelijke handhaving door middel van het opleggen van een (spoedeisende) last onder bestuursdwang is om meerdere redenen wenselijk:

- Er geldt een beginselplicht tot handhaving en er is geen zicht op legalisatie van bijplaatsingen van huishoudelijk afval bij inzamelvoorzieningen.
- Spoedeisende bestuursdwang stelt het dagelijks bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek in staat onmiddellijk in te grijpen zonder kostbaar tijdverlies ingeval van (langdurige) strafrechtelijke procedures.
- Door onmiddellijk in te grijpen via spoedeisende bestuursdwang kan verspreiding van afval of schade aan het milieu worden voorkomen of beperkt, bijvoorbeeld vanwege mogelijke overlast door ongedierte of stank in de omgeving. Overigens komt het nu geregeld voor dat de gemeente om zwerfafval te voorkomen de bijplaatsingen verwijdert.
- Spoedeisende bestuursdwang maakt snelle besluitvorming mogelijk en stelt het dagelijks bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek in staat snel en doeltreffend op te treden. Dit is essentieel om de effecten van milieuovertredingen te beperken en de schade te beheersen.
- Door spoedeisende bestuursdwang toe te passen, wordt de verantwoordelijkheid voor het herstellen van de situatie direct bij de overtreder gelegd. Dit moedigt inwoners aan om verantwoordelijkheid te nemen voor hun acties en te streven naar naleving van milieuregels.
- In plaats van louter bestraffend te zijn, richt bestuursrechtelijke handhaving zich vaak op het herstellen van de situatie en het stimuleren daarvan.
- Bij het toepassen van bestuursrechtelijke handhaving is de inzet van de toezichthouder GAD minimaal vergeleken met strafrechtelijke handhaving.

- Er is geen verklaring nodig van de overtreder; de overtreder hoeft niet op zijn rechten te worden gewezen en de administratielast van de toezichthouder GAD is beperkt.

Om de GAD in staat te stellen deze taak uit te voeren is een mandaatbesluit nodig van de colleges, zodat zeker wordt gesteld dat de handhavingsbevoegdheid op dit punt is opgedragen aan het dagelijks bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek. Het is de bedoeling om de delegatie van de handhavingsbevoegdheid op te nemen in de eerstvolgende actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Regio Gooi en Vechtstreek (naar verwachting in 2026). In dit opzicht is het nu te nemen mandaatbesluit een overbrugging totdat de geactualiseerde GR op dit punt is vastgesteld. Het mandaatbesluit is bijgevoegd als bijlage 1.

Het mandaatbesluit heeft geen directe gevolgen voor het takenpakket van gemeenten en de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek. Wel is er bij gemeenten en GAD behoefte om de werkafspraken hierover tussen gemeenten en GAD opnieuw af te stemmen. Een ambtelijk overleg hiervoor wordt voorbereid.

Kanttekeningen

- De Regio heeft geen eigen handhavingsbeleid en zal moeten terugvallen op de Landelijke Handhavingsstrategie.
- De Regio heeft geen ervaring met bestuursrechtelijke handhaving in het fysieke domein en zal wellicht met opstartproblemen te maken krijgen.
- De colleges van de regiogemeenten zullen een uniform mandaatbesluit moeten nemen om ervoor te zorgen dat de bestuursrechtelijke handhaving voor de gehele regio op een eensluidende wijze plaatsvindt. Dit is geborgd door het aanleveren van een uniforme tekst van het besluit aan de gemeenten.
- Tegen het opleggen van een last onder (spoedeisende) bestuursdwang is bezwaar en beroep mogelijk. Datzelfde geldt voor het nemen van een kostenverhaalsbeschikking als op een overtreder de kosten van bestuursdwang verhaald worden en een invorderingsbeschikking als de overtreder niet tot betaling van deze kosten overgaat. Daarnaast kunnen vermeende overtreders zienswijzen indienen tegen het voornemen om deze besluiten te nemen waarop gereageerd dient te worden. Deze procedures kosten tijd en capaciteit bij de GAD en de Concernstaf bedrijfsvoering (zie ook paragraaf financiën).

Alternatieven

Niet van toepassing.

Financiën

De opbrengsten van de bestuursrechtelijke handhaving komen in tegenstelling tot de strafrechtelijke handhaving ten goede aan de Regio Gooi en Vechtstreek. Dit betekent dat er extra baten ontstaan

voor de uitvoeringskosten van de handhaving. Daar tegenover staat dat bij een bezwaarprocedure uitvoeringskosten bij de Regio Gooi en Vechtstreek komen te liggen. Het uitgangspunt is dat de bestuurlijke handhaving budgetneutraal kan worden uitgevoerd. De GAD zal dit monitoren.

Participatie | Niet van toepassing.

Communicatie | Het mandaatbesluit wordt een dag na het besluit bekendgemaakt in het Gemeentebblad.

Uitvoering en evaluatie | Na het mandaatbesluit vindt op regionaal niveau de volgende uitwerking plaats.

- De bevoegdheid tot bestuursrechtelijke handhaving wordt door het dagelijks bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek ondergemandateerd aan een toezichthouder GAD.
- De algemeen directeur van de Regio is op grond van het Mandaatbesluit Regio Gooi en Vechtstreek 2022 bevoegd in mandaat te beslissen over ingediende bezwaarschriften.
- Voor het doorlopen van een traject van bestuursrechtelijke handhaving wordt een beleidsregel opgesteld met hierin een uitgewerkte procedure vanaf het voornemen tot het opleggen van een (spoedeisende) last onder bestuursdwang tot en met bezwaar en beroep tegen een bestuursdwangbesluit, bezwaar en beroep tegen een kostenverhaalsbeschikking en bezwaar en beroep tegen een invorderingsbeschikking. Voor het afhandelen van bezwaarschriften tegen te nemen besluiten in het kader van het traject van bestuursrechtelijke handhaving is de interne commissie afhandeling van bezwaarschriften van de Regio Gooi en Vechtstreek aan zet om het dagelijks bestuur te adviseren over de beslissing over bezwaarschriften. In overleg kan ervoor worden gekozen bezwaarschriften via ambtelijk horen af te doen.
- Bij de eerstvolgende actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Gooi en Vechtstreek zal aan de colleges worden verzocht hun handhavingsbevoegdheid voor wat betreft de naleving van de afvalstoffenverordening over te dragen aan het regiobestuur.

Geheimhouding | Niet van toepassing.

Mede geadviseerd door | Bajz

Bijlagen

1. Mandaatbesluit bestuursrechtelijk handhavend optreden Regio Gooi en Vechtstreek bijplaatsingen huishoudelijk afval
2. Notitie GAD Uitbreiding handhavingsmogelijkheden d.d. 10 september 2024